

- 12** Hieronder zie je gedeelten van financiële veranderingen. Geef aan welke grootboekrekening in ieder geval verandert, of het een rekening van bezit, schuld of eigen vermogen is. Geef ook aan of je de rekening moet debiteren of crediteren. De eerste verandering is al ingevuld.

Financiële verandering	Grootboekrekening	Rekening van bezit (B), schuld (S) of eigen vermogen (E)	Debiteuren (D) of crediteuren (C)
Betaald aan Pietersen	Crediteuren	S	D
Contant ontvangen			
Op rekening gekocht			
Met winst verkocht			
Ontvangen van Van Dam			
Contant betaald			
Op rekening verkocht			
Huur betaald			
Per bank ontvangen			
Met verlies verkocht			

Bij de vorige opdracht mis je steeds een stukje. Aan wie is dan betaald? Waarom is contant geld ontvangen? Wie betaalde per bank? Om dat te ontdekken ga je nu een stapje verder.

- 13** Geef bij de volgende financiële veranderingen aan welke rekeningen veranderen en of je de rekening moet debiteren of crediteren. Geef dit aan door een kruisje te zetten in de debet- of creditkolom. Let op! Je gebruikt altijd minimaal twee rekeningen. Per codering moet er gedebiteerd èn gecrediteerd worden. De bedragen doen er nog even niet toe.

Bij slagerij Benali vonden op 14 november de volgende financiële veranderingen plaats.

- 1 Betaald per kas aan de firma Luiten.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

2 Op rekening met winst verkocht aan De Lachende Scheerkwast diverse goederen.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

3 Per kas betaald het loon van de winkeljongen.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

4 Per bank betaald aan Stegeman BV.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

5 Reclamefolders contant afgerekend.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

6 Een nieuwe vitrine op rekening gekocht.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

7 Bij het opmaken van de kassa aan het eind van de dag bleek het volgende:
Er zat meer geld in de kas dan dat er volgens de administratie in had moeten zitten. Er was dus een kasoverschot.

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

8 Diverse goederen met winst contant verkocht.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

9 Enkele goederen die bijna over de datum waren contant met verlies verkocht.

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

10 Overtollig kasgeld na sluiting naar de bank gebracht.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Om de financiële veranderingen en de codering bij elkaar te houden, is er een formulier ontwikkeld dat samen met het boekingsstuk kan worden verwerkt en opgeborgen. Zo houd je alles netjes bij elkaar en kun je het snel terugvinden.

Ieder bedrijf heeft zijn eigen ontwerp. Van bedrijf tot bedrijf kan de naam van zo'n formulier verschillen. Namen die veel voorkomen zijn: slip of boekingsstempel.

Naam en ontwerp maken niet zoveel uit, het werkt allemaal hetzelfde.

In dit boek wordt de benaming 'boekingsstempel' gebruikt.

14 Maak van de volgende veranderingen de boekingsstempels.

1 Contant verkocht goederen voor € 2.400,-. De inkoop prijs van de goederen was € 1.650,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

2 Per bank betaald aan Gouweleeuw BV € 3.450,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

3 Van de lening van de bank per kas € 2.000,- terugbetaald.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

4 Contant ontvangen van Sjaak van der Hoek € 395,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

5 Op rekening verkocht aan Akgog NV goederen voor € 23.450,-.
De inkoopwaarde van deze goederen was € 15.000,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

6 Per bank betaald de huur voor het winkelpand € 2.600,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

7 Op rekening gekocht goederen voor € 5.890,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

8 Diverse goederen per kas verkocht voor € 450,-.
De inkoopprijs van de goederen was € 700,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

15 Hierna komt een aantal financiële veranderingen.
Maak van deze veranderingen de boekingsstempels.

1 Per bank Van der Velde betaald € 2.789,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

2 Op rekening verkocht diverse goederen voor € 3.970,-.
Inkoopwaarde € 1.254,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

3 Contant betaald aan J. van de Herik € 258,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

4 Sjaak van de Kooy heeft per bank betaald € 9.007,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

5 Nieuwe kassa gekocht en contant betaald € 4.350,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

6 Per bank de reclamefolders betaald € 759,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

7 Winkelverkopen € 13.456,-. Inkoopwaarde € 5.895,-

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

8 Energienota per bank betaald € 1.345,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

9 Op rekening verkocht aan Achmed Yilmas diverse goederen voor € 23.067,-. Inkoopwaarde € 10.098,-

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

10 Voor privé-gebruik € 350,- uit de kassa gehaald.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Je gaat nu nog twee rekeningen toevoegen.

Als ondernemer kun je een gebouw of winkelpand huren. Je hebt dan geen bezit en het komt dus ook niet voor op de balans. Er moet uiteraard wel huur worden betaald. Huur betalen betekent: kosten maken. Dat maakt het eigen vermogen kleiner.

Je kunt er als ondernemer ook voor kiezen een gebouw te kopen. Dan is het een bezit en komt het op de balans. De rekening die je hiervoor gaat gebruiken, noem je: gebouw, bedrijfspand of winkelpand.

Meestal hebben ondernemers niet genoeg geld om een gebouw of winkelpand in één keer te betalen. Dan moet er geld worden geleend. Dit gebeurt meestal bij een bank.

Een lening voor de aankoop van een gebouw heet een *hypothecaire* lening. Zo'n hypothecaire lening is een schuld en komt dus credit op de balans.

- 16** Hieronder staan tien financiële veranderingen. Maak van deze veranderingen het boekingsstempel, verwerk het stempel in het grootboek, sluit het grootboek af en maak een eindbalans.
Voor het gemak is het grootboek al geopend.

- 1 Van de bank in de kas gestort € 5.550,-.
- 2 Op rekening verkocht diverse goederen voor € 25.960,-.
De inkoopwaarde van de goederen was € 16.730,-.
- 3 Per bank betaald aan Van Veelen BV € 4.870,-.
- 4 Debiteur Van der Krogt kwam zijn schuld ad € 2.560,- contant betalen.
- 5 Contant goederen verkocht voor € 1.560,-. De inkoopwaarde was € 340,-.
- 6 Per bank een aflossing van de hypotheek betaald € 2.500,-.
- 7 Reparatiekosten aan de winkel contant betaald ad € 275,-.
- 8 Op rekening goederen gekocht van De Klos BV ter waarde van € 6.990,-.
- 9 Reclamefolders laten drukken voor € 2.670,-. De rekening moet nog worden betaald.
- 10 Goederen verkocht voor € 6.450,-. Er is € 2.000,- contant betaald.
De rest moet nog worden betaald. De inkoopwaarde van de goederen was € 4.100,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Debet	Balans per . . . - . . . -				Credit

17 Casablanca BV is een groothandel in kleding.
De balans van Casablanca BV ziet er op 1 mei als volgt uit:

Debet	Balans per 01 - 05 - 20. .		Credit	
<i>Gebouw</i>	€ 275.000 -		<i>Eigen vermogen</i>	€ 235.000 -
<i>Inventaris</i>	50.000 -		<i>Hypothecaire lening</i>	190.000 -
<i>Debiteuren</i>	15.000 -		<i>Crediteuren</i>	15.000 -
<i>Goederen</i>	30.000 -			
<i>Bank</i>	40.000 -			
<i>Kas</i>	30.000 -			
	<u>€ 440.000 -</u>			<u>€ 440.000 -</u>

a Open het grootboek voor de maand mei.

b In de maand mei komen tien boekingsstukken binnen. Maak van deze boekingsstukken het boekingsstempel. Verwerk de stempels in het grootboek. Sluit het grootboek af en maak de eindbalans van de maand mei voor Casablanca BV.

Boekingsstukken:

- 1 Op rekening verkocht diverse goederen voor € 18.000,-.
Inkoopwaarde € 8.000,-.
- 2 Gedeelte van de inventaris contant verkocht voor € 12.000,-.
- 3 Goederen op rekening gekocht voor € 25.000,-.
- 4 Contant goederen verkocht voor € 55.000,-. Inkoopwaarde € 30.000,-.
- 5 Van kas naar bank gebracht € 60.000,-.
- 6 Per bank € 20.000,- van de hypothecaire lening terugbetaald.
- 7 Diverse kosten per bank betaald ad € 17.000,-.
- 8 Per bank betaald aan een crediteur € 3.000,-.
- 9 Per kas crediteuren betaald voor € 10.000,-.
- 10 Per bank van debiteuren ontvangen € 15.000,-.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Naam rekening:					
Datum		Omschrijving	Debet		Credit

Naam rekening:					
Datum		Omschrijving	Debet		Credit

Naam rekening:					
Datum		Omschrijving	Debet		Credit

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Naam rekening:					
Datum	Omschrijving	Debet		Credit	

Debet	Balans per . . . - . . . -				Credit

Ondernemingen moeten een boekhouding bijhouden, omdat de overheid hen daartoe verplicht.

Toch is de boekhouding voor de ondernemer zelf ook belangrijk. Hij kan antwoorden krijgen op onder meer de volgende vragen.

- Hoe gaat het met mijn bedrijf?
- Wordt er winst gemaakt?
- Hoe zit het met mijn eigen vermogen?
- Betalen mijn debiteuren wel op tijd?

Boekhouden is dus een noodzakelijk kwaad.

Ondernemers willen natuurlijk dat de boekhouding zo min mogelijk tijd (en daarmee geld) kost. Er zal altijd gezocht worden naar een manier om de boekhouding sneller en doelmatiger te laten verlopen.

De computer is daarbij een goed hulpmiddel. Het is verloren tijd om iedere keer de naam van de rekening te moeten opschrijven. Dat kan sneller, bijvoorbeeld door iedere rekening een nummer te geven.

- 18** Vul voor de volgende financiële veranderingen de boekingsstempels in. Gebruik daarbij de naam en het nummer van de rekening, aan de hand van het volgende rekeningschema.

rubriek 0	rubriek 1	rubriek 7
0000 <i>Winkelpand</i>	1000 <i>Kas</i>	7000 <i>Voorraad goederen</i>
0100 <i>Inventaris</i>	1200 <i>Bank</i>	
0300 <i>Eigen vermogen</i>	1300 <i>Debiteuren</i>	
0400 <i>Lening ouders</i>	1400 <i>Crediteuren</i>	
0700 <i>Hypothecaire lening</i>		

- 1 De maandelijkse aflossing van de hypotheek per bank betaald ad € 2.350,-.
- 2 Ontvangen per kas van J. Grootjes € 225,-.
- 3 Op rekeningen verkocht goederen voor € 48.994,-.
De inkoopwaarde was € 23.675,-.
- 4 Een gedeelte van de inventaris contant gekocht voor € 3.364,-.
- 5 Per bank Da Silva BV € 24.765,- betaald.
- 6 Van ouders € 15.000,- geleend.
Dit bedrag is op de bankrekening bijgeschreven.
- 7 Contant verkocht goederen voor € 2.763,-.
De inkoopwaarde was € 3.254,-.

8 Voor de komende braderie reclamemateriaal aangeschaft voor € 1.323,-, en per kas betaald.

9 J. Schnell fa. heeft goederen gekocht voor € 44.444,-. Er is een aanbetaling gedaan per bank van € 10.000,-. De rest moet nog worden betaald. De inkoopwaarde was € 27.647,-.

10 Van kas naar bank € 22.000,-.

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

- 19** Aniek en Eric vinden dat ze teveel tijd kwijt zijn met het bijhouden van de boekhouding. 's Avonds zitten ze vaak tot tien uur te werken. Dat kan en moet sneller zodat ze weer wat tijd overhouden om leuke dingen te doen. Er wordt een computer aangeschaft. Voor een boekhouding zoals die van Eric en Aniek is een eenvoudige computer al voldoende. Eric en Aniek gebruiken het volgende rekeningschema.

rubriek 0	rubriek 1	rubriek 7
0100 Inventaris	1000 Kas	7000 Voorraad goederen
0200 Eigen vermogen	1300 Debiteuren	
0300 Lening bank	1400 Crediteuren	
	1500 Bank	

De andere rubrieken zijn hier nu nog niet van belang. Daar hoor je later wel meer van.

De balans van Aniek en Eric die je voor deze opdracht nodig hebt, zie je hieronder weer afgedrukt.

Debet		Balans van Aniek en Eric		Credit			
0100	Inventaris	€ 16310	-	0200	Eigen vermogen	€ 76983	-
1000	Kas	28509	-	0500	Lening bank	50.000	-
1300	Debiteuren			1400	Crediteuren	1.600	-
1500	Bank	13.625	-				
7000	Voorraad goederen	70.139	-				
		€ 128583	-			€ 128583	-

Hier zie je de boekingsstukken uit week 23. Maak hiervan boekingsstempels. Verwerk die boekingsstempels in het grootboek en stel voor Anniek en Eric de balans na week 23 samen.

 Rucanor SPORTING GOODS Rucanor GMHB 50354 Hürth Deutschland		Nota voor: <i>Tennisshop ACE</i> <i>Zuidplein 24</i> <i>3145 XL Alphen a/d Rijn</i>	
		Rekening Nr. <small>Gelieve bij betaling bovenstaand nummer te vermelden:</small>	
Aantal	Omschrijving	Prijs	
	<i>Aan u geleverde goederen</i>	€	<i>4.699 -</i>
	Totaal	€	4.699 -
Plaats:			
Datum:			
<small>Betalingscondities 30 dagen na factuurdatum</small>			

Boekingsstuk nummer:				
Rek. nr.	Debet		Credit	V

Nr
Ontvangen van	<i>Smash.tennisclub</i> <i>Alphen a/d Rijn</i>
bedrag	<u>€ 783,-</u>
zegge	<u>Zevenhonderddrieëntachtig euro</u>
wegens	<i>Reparatie van winkel deur</i>

	<i>plaats</i> <i>datum</i>

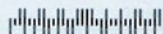
Boekingsstuk nummer:				
Rek. nr.	Debet		Credit	V

POSTBANK

**Afrekening Zakelijke GIROrekening
in euro's**

TENNISSHOP ACE
ZUIDPLEIN 24
3145 XL ALPHEN A/D RIJN

Datum	Girorekening	Bladr.	Volgnr.
20..		1	
Vorig saldo			
13.625,00			
Totaal afgeboekt bedrag		Totaal bijgeboekt bedrag	
4.699,00			
Nieuw saldo			
8.926,00			

Geboekt op	Code	Nr.	Naam/omschrijving	Girorekening	Bedrag af	Bedrag bij
	AF		BETALING RUCANOR		4.699,00	

Girofoon (026) 3 555 666
Actueel saldo en bij- en afschrijvingen
dagelijks van 7.00 uur 's ochtends tot 2.00 uur 's nachts

Klantenservice (020) 565 50 45
Maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 17.15 uur

Boekingsstuk nummer:				
Rek. nr.	Debet		Credit	V

Intern boekingsstuk			
Omschrijving			
Winkelverkopen maandag t/m woensdag	€ 3023	-	
Inkoopwaarde € 1629,-			
Datum	€ 3023	-	

Boekingsstuk nummer:				
Rek. nr.	Debet		Credit	V

Decorama

Decorama
Etalagematerialen
Aardhof 6
2406 BT ALPHEN A/D RIJN
Tel.: 0172-42 43 19

Nota voor: *Tennisshop ACE*
Zuidplein 24
3145 XL Alphen a/d Rijn

Rekening Nr.
Gelieve bij betaling bovenstaand nummer te vermelden:

Aantal	Omschrijving	Prijs
1	Etalagepop	€ 1.200 -
Totaal		€ 1.200 -

Plaats:

Datum:

Betalingscondities 30 dagen na factuurdatum.

Boekingsstuk nummer:

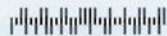
Rek. nr.	Debet	Credit	V

POSTBANK

Afrekening Zakelijke GIROrekening
in euro's

TENNISSHOP ACE
ZUIDPLEIN 24
3145 XL ALPHEN A/D RIJN

Datum	Girorekening	Bladr.	Volgnr.
20..		1	
Vorig saldo			
8.926,00			
Totaal afgeboekt bedrag		Totaal bijgeboekt bedrag	
2.000,00			
Nieuw saldo			
6.926,00			

Geboekt op	Code	Nr.	Naam/omschrijving	Girorekening	Bedrag af	Bedrag bij
	AF		AFBETALING BANKSCHULD		2.000,00	

Girofoon (026) 3 555 666
Actueel saldo en bij- en afschrijvingen
dagelijks van 7.00 uur 's ochtends tot 2.00 uur 's nachts

Klantenservice (020) 565 50 45
Maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 17.15 uur

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Intern boekingsstuk		
Omschrijving		
Winkelverkopen donderdag t/m zaterdag	€ 6.113	-
Inkoopwaarde € 4.022,-		
Datum	€ 6.113	-

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Nr

Ontvangen van
Tennisshop ACE.....

bedrag
~~€ 150,-~~

wegens
loon zaterdaghulp.....

datum
.....

Boekingsstuk nummer:					
Rek. nr.	Debet		Credit		V

Intern boekingsstuk		
Omschrijving		
Gestort op bankrekening	€ 10.000	-
Datum	€ 10.000	-